

Ehkäisevän päihdetyön polun muutokset Siun sotessa

3.10.2023

Ennalta ehkäisevä päihdetyö Pohjois-Karjalassa hanke

Siun sote

Projektiasiantuntija Jenni Sallanne

Ehkäisevän päihdetyön polku

Ennalta ehkäisevä päihdetyö Pohjois-Karjalassa hankkeessa on tuotettu yhteistyössä Siun soten palvelualueiden kanssa ehkäisevän päihdetyön polku (EPT polku), joka toimii ehkäisevän päihdetyön toimintamallina Siun sotessa

EPT polkua on päivitetty kesän -23 aikana ja päivitetty versio on julkaistu elokuussa

- THL on päivittänyt keväällä -23 ehkäisevän päihdetyön kansallisia ohjeita ja materiaalejaan.
 - Päivityksen yhteydessä kansallisiin ehkäisevän päihdetyön mittareihin on tullut muutoksia mm. pisterajoihin ja pisteiden tulkintaan.
- Ehkäisevän työn hoito- ja palveluketjujen nimeämiskäytännöt ovat muuttuneet Siun sotessa

EPT polun muutokset

Ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketjun nimi on muuttunut Ehkäisevän päihdetyön poluksi.

Ehkäisevän päihdetyön polkua on päivitetty kerättyjen palautteiden, käyttökokemusten sekä koulutusten myötä saadun palautteen pohjalta:

- Kokonaisuutta on selkiytetty ja tiivistetty
- Polkuun on päivitetty THL:n päivitetty kansalliset suositukset (puheeksioton mittareihin tulleet muutokset)
- Omahoito-materiaalit on nostettu omaksi kokonaisuudeksi
- Uutena osiona on lisätty raskaana olevien erityishuomiot lyhytneuvonnassa
- Sosiaalihuollolle on lisätty ept kirjaamisen yleinen ohjaus

Päivitetty ehkäisevän päihdetyön polku korvaa aiemman ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketjun

➤ [Ehkäisevä päihdetyö - Siun sote palveluketjut](#)

Siun sotessa käytössä olevat ehkäisevän päihdetyön mittarit

- ADSUME-nuorten päihdemittari (alkoholi, nikotiini, huumausaineet)
- AUDIT-C – suodatinmittari alkoholin käytöstä
- AUDIT – laajempi mittari, mikäli AUDIT-C riskipisteet ylittyvät
- Suodatinkysymykset huumausaineiden, nikotiinituotteiden ja raha- ja digipelaamisen puheeksiottoon
- jos Kyllä-vastaus täytetään riippuvuutta kartoittava mittari:
 - CAST-kannabisseula
 - HSI-nikotiiniriippuvuus testi
 - NUUSKATESTI-nuuskan käytön riippuvuuden arviointiin
 - PGSI – rahapelaamisen haittojen kartoittaminen

EPT polun käyttö

Ehkäisevän päihdetyön polun käyttöönottaneet toimialueet

- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- Ikäneuvola
- Suun terveydenhuolto (EPT polun alkoholi-osio)
- Oppilashuolto
- Työikäisten sosiaalipalvelut

Syksyn aikana polun ottavan käyttöön

- Neuvolapalvelut (ehkäisy-, äitiys- ja lastenneuvola)
- Suun terveydenhuolto (EPT polun nikotiini-osio)

Hankkeen aikana koulutetaan noin 450 ammattilaista EPT-polun käyttöön

Esimerkkejä puheeksioton määristä:

Siun soten sotepalveluissa ajalla 1.1-30-9-23

- Rahapelaaminen on otettu puheeksi 2710 kertaa
(kirjatut rahapelaamisen kartoituskysymykset)
- Suun terveydenhuollossa on otettu alkoholin käyttö puheeksi 1891 kertaa
(kirjatut Audit c mittarit suun terveydenhuollossa)

Ehkäisevän päihdetyön hoito- ja palveluketju - Siun sote palveluketjut

Ennalta ehkäisevä päihdetyö Pohjois-Karjalassa-hanke

ellinoora.ojala@siunsote.fi

jenni.sallanne@siunsote.fi

janina.filenius-romppanen@siunsote.fi

hanna.karvinen@siunsote.fi

hannele.hirvonen@siunsote.fi

